

บันทึก

เรื่อง การนับจำนวนกรรมการในคณะกรรมการองค์การโทรศัพท์ฯ และคณะกรรมการรถไฟฯ

กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ คค.๒๐๐๖/๗๙๙๕ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ และพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ความว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการขององค์การโทรศัพท์คณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินหกคน มาตรา ๒๗ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนประธานกรรมการและกรรมการขององค์การโทรศัพท์ และมาตรา ๓๒ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและให้เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๑ ได้กำหนดเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการของการรถไฟฯ การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และการแต่งตั้งผู้ว่าการรถไฟฯ ไว้เช่นเดียวกับคณะกรรมการขององค์การโทรศัพท์ฯ และผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ กระทรวงคมนาคมจึงขอหารือว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการในเรื่องจำนวนกรรมการอื่นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ จะนับรวมถึงผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ หรือผู้ว่าการรถไฟฯ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วยหรือไม่ คือ

๑. คณะกรรมการองค์การโทรศัพท์ฯ ตามพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบด้วยจำนวนอย่างน้อยกี่คน และอย่างมากไม่เกินกี่คนโดยนับรวมถึงผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ ด้วย

๒. คณะกรรมการรถไฟฯ ตามพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบด้วยจำนวนอย่างน้อยกี่คน และอย่างมากไม่เกินกี่คน โดยนับรวมถึงผู้ว่าการรถไฟฯ ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. พิจารณาจากถ้อยคำตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติ

^๑ มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการขององค์การโทรศัพท์คณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินหกคน เป็นผู้ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่ง

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยมีความขัดแย้งอยู่แล้วว่า คณะกรรมการขององค์การโทรศัพท์ฯ ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินหกคน ซึ่งเมื่อรวมจำนวนกรรมการดังที่กล่าวนี้ จำนวนกรรมการดังกล่าวจึงมีผลลัพธ์เป็นห้าคนหรือถ้าเกินห้าคนก็ต้องไม่เกินเจ็ดคน ส่วนผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ นั้นเป็นผู้ที่แต่งตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการดังที่กล่าวมาโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๒^๒ เพราะฉะนั้น คณะกรรมการทั้งหมดจึงมีได้เป็นจำนวนหกคน และไม่เกินแปดคน

๒. พิจารณาในทางแปลความหมายของบทบัญญัติในพระราชบัญญัติ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง การถอดถอน การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธาน กรรมการและกรรมการอื่นตามมาตรา ๒๕ กับการแต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง และการออกจาก ตำแหน่งของผู้บริหารองค์การโทรศัพท์ฯ ไว้แตกต่างกัน กล่าวคือ ตามมาตรา ๒๗^๓ กำหนดให้ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนประธานกรรมการและกรรมการของ องค์การโทรศัพท์ฯ สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๘^๔ กำหนดให้ประธานกรรมการ และกรรมการอยู่ในตำแหน่งคราวละห้าปีและมาตรา ๒๙^๕ กำหนดเหตุที่ทำให้ประธานกรรมการ

กิจการขององค์การโทรศัพท์

ประธานกรรมการ และกรรมการ ต้องมีสัญชาติไทย และอย่างน้อยจะต้องมีผู้มีความรู้และ ความชัดเจนเกี่ยวกับโทรศัพท์หนึ่งคน เกี่ยวกับการโทรคมนาคมหนึ่งคน และเกี่ยวกับการเศรษฐกิจหรือการเงิน อีกหนึ่งคน

๒ มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี และให้อยู่ในตำแหน่งได้โดยไม่มีกำหนดเวลา แต่ในกรณีที่บกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อน สมรรถภาพหรือมีเหตุผลอันสมควรอื่น คณะกรรมการจะให้ออกจากตำแหน่งด้วยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรีก็ได้

ผู้อำนวยการจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และความชัดเจนเกี่ยวกับการโทรศัพท์และการ โทรคมนาคม และให้เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้ผู้อำนวยการได้รับเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด

๓ มาตรา ๒๗ ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง หรือถอดถอนประธานกรรมการ และ กรรมการขององค์การโทรศัพท์

๔ มาตรา ๒๘ ให้ประธานกรรมการ และกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี ในกรณีที่มีการแต่งตั้งซ่อม หรือเพิ่มเติมประธานกรรมการหรือกรรมการ ประธานกรรมการหรือกรรมการที่ ได้รับแต่งตั้งซ่อมหรือเพิ่มเติมขึ้นนั้นให้ดำรงตำแหน่งเพียงเท่าที่กำหนดเวลาของกรรมการชุดนั้น

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระก่อน หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้ ประธานกรรมการ และกรรมการ ที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น รักษาการในตำแหน่งต่อไปจนกว่า คณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการ และกรรมการ ที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกก็ได้

๕ มาตรา ๒๙ ประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามความ ในมาตรา ๒๘ เมื่อ

(๑) ตาย

และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ

ส่วนผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ นั้น ตามมาตรา ๓๒ กำหนดให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งและให้ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ ออกจากตำแหน่งด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และกำหนดให้ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ อยู่ในตำแหน่งโดยไม่มีกำหนดเวลา หากคณะกรรมการไม่มีมติให้ออก และให้เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ความแตกต่างกันดังกล่าวมานี้ย่อมเห็นได้ว่าฐานะของกรรมการตามมาตรา ๒๕ กับฐานะการเป็นกรรมการของผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ ตามมาตรา ๓๒ เป็นคนละประเภทกัน นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดหน้าที่ของกรรมการอื่นและผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ ไว้แตกต่างกัน กล่าวคือกำหนดให้กรรมการเป็นผู้ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การโทรศัพท์ฯ ส่วนผู้อำนวยการนั้นเป็นผู้บริหารกิจการขององค์การโทรศัพท์ฯ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด ดังนั้นจึงไม่อาจนับผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ เข้าไว้ในจำนวนกรรมการอื่น ตามมาตรา ๒๕ และถ้าหากว่ากฎหมายมีเจตนาจะให้นับรวมเช่นนั้น การแต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง ตลอดจนการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ ก็ไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ต่างหากเป็นพิเศษ คงให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ เช่นเดียวกับกรรมการอื่นได้

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมานี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) จึงมีความเห็นว่า

๑. คณะกรรมการองค์การโทรศัพท์ฯ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๗ ประกอบด้วยจำนวนอย่างน้อยห้าคน อย่างมากไม่เกินเจ็ดคน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ฯ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการนี้ด้วยอีกคนหนึ่ง

๒. สำหรับคณะกรรมการรถไฟฯ ตามพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ มีนัยและเหตุผลในการแปลความเป็นลักษณะอย่างเดียวกับเหตุผลและการแปลความในพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๗ ดังที่กล่าวข้างต้น จึงมีผลว่าคณะกรรมการรถไฟฯ ตามมาตรา ๒๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ ประกอบด้วยจำนวนอย่างน้อยห้าคน อย่างมากไม่เกินเจ็ดคน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงผู้ว่าการ

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นผู้ไร้ความสามารถ

(๕) ขาดการประชุมคณะกรรมการกว่าสามครั้งต่อเนื่องกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ หรือต้องห้ามตามมาตรา ๒๖

^๖ มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการของการรถไฟแห่งประเทศไทยคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินหกคน

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

รถไฟฟ้า ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการนี้ด้วยอีกคนหนึ่ง

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

รักษาราชการแทน รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๒๑